

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudkyň Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a Mgr. Hany Ptáčkové v právní věci žalobce **Mgr. J.H.**, bytem ■■■, zastoupeného Ing. Ladislavem Kubickou, daňovým poradcem se sídlem Rokycanova 1929, 356 01 Sokolov 1, proti žalovanému **Finančnímu úřadu pro Liberecký kraj**, se sídlem 1. máje 97, 460 02 Liberec, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2015, č. j. 879829/15/2604-00460-506584,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj ze dne 24. 6. 2015, č. j. 879829/15/2604-00460-506584, se pro vady řízení z r u š u j e a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. Žalovaný j e p o v i n e n zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 11 228 Kč, k rukám Ing. Ladislava Kubici, daňového poradce se sídlem Rokycanova 1929, 356 01 Sokolov 1, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí, kterým žalovaný (dále též „správce daně“) nevyhověl námitce žalobce proti úkonu žalovaného spočívajícímu ve vrácení přeplatku 325 Kč.

Žalobce uvedl, že v námitce specifikoval důvod vzniku vyššího přeplatku než vrácených 325 Kč. Žalobce nesouhlasil s tím, že mu byl řádně doručen platební výměr ze dne 10. 10. 2012, č. j. 133847/12/187960506584, který mu měl být doručen dne 23. 10. 2012 vložím do poštovní schránky. Namítal, že k uvedenému datu byl držitelem datové schránky, proto měl žalovaný doručovat veškeré písemnosti do této datové schránky. Pokud nedošlo k řádnému doručení platebního výměru, nebyla daň z nemovitostí za rok 2012 zákonným způsobem vyměřena, a tedy ani splatná, a veškeré platby žalobce do tohoto okamžiku jsou vratitelným přeplatkem. Žalobce dále namítal, že žalovaný jej v rozporu s § 159 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, poučil o možnosti podat proti

uvedenému rozhodnutí odvolání. Citované ustanovení odvolání proti rozhodnutí o námitce vylučuje, žalobce tak vyčerpal veškeré prostředky na obranu před jednáním žalovaného. Navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a žalovanému uložil nahradit mu náklady řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný setrval na tom, že platební výměr ze dne 10. 10. 2012 na daň z nemovitostí na rok 2012 byl žalobci doručen v souladu s § 47 daňového řádu. Správci daně se zpět vrátila vyplněná doručenka s údaji o tom, kdy zásilka (písemnost) byla na poště žalobci připravena k vyzvednutí, a dále s informací o dni vložení zásilky do schránky žalobce. Žalovaný uvedl, že s písemností vloženou do schránky se mohl žalobce seznámit. Proto je platební výměr na daň z nemovitostí na rok 2012 doručený, daň za období roku 2012 zákonně vyměřena a veškeré platby provedené žalobcem správně vyúčtovány. Proto nemohl žalobci vzniknout vyšší vratitelný přeplatek, než jaký mu byl vrácen. Žalovaný prověřil informace o existenci a typu datové schránky žalobce a po zadání ID datové schránky se nezobrazily standardní informace o vlastníkovi datové schránky. Po zadání jména a příjmení žalobce se zobrazily pouze informace o profesních datových schránkách daňového poradce a advokáta. Dále žalovaný uvedl, že správce daně chybně připustil odvolání proti napadenému rozhodnutí. Protože však žalobce možnost podat odvolání jako řádný opravný prostředek připuštěný v rozhodnutí o námitce nepodal, nevyčerpal právní prostředky, které mu byly, byť chybně, připuštěny. Z uvedených důvodů žalovaný navrhoval, aby soud podanou žalobu zamítnul.

Ze správního spisu soud ověřil následující pro danou věc podstatné skutečnosti:

Mezi účastníky není sporu o tom, že dne 22. 5. 2015 žalobce od správce daně obdržel přeplatek 325 Kč. Proti tomuto úkonu správce daně podal dne 23. 5. 2015 námitku. V ní uvedl, že správce daně coby přeplatek nevrátil žalobci platby, které uhradil na domnělou daň z nemovitostí počínaje zdaňovacím obdobím 2012. Poukázal na to, že správce daně považoval mylně daň z nemovitostí za stanovenou platebním výměrem ze dne 11. 10. 2012 na daň z nemovitostí ve výši 832 Kč, který ovšem nebyl žalobci nikdy doručen.

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 24. 6. 2015, č. j. 879829/15/2604-00460-506584, správce daně námitce proti uvedenému úkonu při placení daní dle § 159 odst. 3 daňového řádu nevyhověl. Svůj postup zdůvodnil tím, že platební výměr na daň z nemovitostí na rok 2012 byl žalobci doručen dne 23. 10. 2012 vložení do poštovní schránky. Protože v dalších zdaňovacích obdobích nedošlo ke změně okolností rozhodných pro vyměření daně, nemusel správce daně žalobci výsledek vyměření oznamovat platebním výměrem. Na stejnou adresu pak byly žalobci doručeny i složenky s daňovou povinností na rok 2013 a 2014, žalobce je uhradil v předepsané výši. Žalobce byl poučen o tom, že proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat podle § 254 odst. 5 daňového řádu ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

Podáním žaloby bylo u zdejšího soudu zahájeno řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“). Napadené rozhodnutí je soud povinen přezkoumat v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. v rozsahu a z hlediska uplatněných žalobních bodů, přitom vychází ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu podle § 75 odst. 1 s. ř. s.

Na prvním místě musel soud zkoumat, jsou-li splněny podmínky řízení. Pokud by žalobce nevyčerpal opravné prostředky, jak se toho dovolával žalovaný ve vyjádření k žalobě, byl by dán důvod k odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a)

s. ř. s.

Žalobou napadeným je rozhodnutí správce daně o námitce proti úkonu při placení daní vydané podle § 159 odst. 3 daňového řádu. Podle § 159 odst. 4 daňového řádu proti rozhodnutí o námitce nelze uplatnit opravné prostředky. Poučení správce daně o přípustnosti odvolání proti napadenému rozhodnutí bylo nesprávné, v rozporu s § 159 odst. 4 daňového řádu, což žalovaný sám připustil. Po žalobci nelze požadovat, aby před podáním žaloby ke správnímu soudu vyčerpal opravné prostředky, jejichž podání zákon – v daném případě § 159 odst. 4 daňového řádu – výslovně vylučuje. Na tom nic nemění ani nesprávné poučení správce daně, neboť toto poučení nemohlo žalobci právo podat opravný prostředek založit. Soud tedy shledal, že projednání žaloby nic nebrání.

Po provedeném přezkumu soud shledal rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. K nepřezkoumatelnosti rozhodnutí přihlédně soud, i když není žalobcem namítána. Jen přezkoumatelné rozhodnutí je způsobilé meritorního přezkumu ze strany soudu. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí může spočívat v jeho nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů.

Náležitosti rozhodnutí vydávaného správcem daně jsou stanoveny v § 102 daňového řádu. Podle § 102 odst. 2, odst. 3 daňového řádu rozhodnutí obsahuje odůvodnění, v němž správce daně uvede důvody výroku rozhodnutí a informaci o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami uplatněními příjemcem rozhodnutí. Zásadně platí, že odůvodnění se musí vztahovat k vydanému výroku, který je esenciální částí rozhodnutí, neboť jím se závazně přiznávají nebo určují práva a povinnosti. Vzájemný rozpor výroku rozhodnutí a jeho odůvodnění způsobuje nesrozumitelnost rozhodnutí.

Námítka podle § 159 odst. 1 daňového řádu je tradičním opravným prostředkem proti úkonu správce daně při placení daní (nejde-li o rozhodnutí, u kterého zákon připouští odvolání). Správce daně námitku posoudí a rozhodne o ní postupem podle § 159 odst. 3 daňového řádu. Vyhoví-li správce daně námitce zcela, svůj úkon zruší. V takovém případě se rozhodnutí o námitce neodůvodňuje. Vyhoví-li správce daně námitce pouze částečně, napadený úkon změní nebo zjedná nápravu jiným způsobem. Pokud správce daně námitce nevyhoví, námitku rozhodnutím zamítne a negativní rozhodnutí o námitce odůvodní. Protože námitka podaná ve smyslu § 159 odst. 1 daňového řádu směřuje proti úkonu správce daně při placení daní, tj. v mnoha případech proti určitému faktickému úkonu správce daně (např. vedení údajů na osobním daňovém účtu určitým způsobem, evidence částek na depozitním účtu, použití zaplacené částky na úhradu splatných daňových pohledávek podle určitého pořadí, vyplacení určité finanční částky daňovému subjektu jako vratitelného přeplatku nebo naopak její převedení na úhradu nedoplatků na jiném osobním daňovém účtu daňového subjektu, apod.), mělo by zamítavé rozhodnutí o námitce obsahovat především vyličení rozhodných skutečností, na základě kterých správce daně v rámci placení daní vůči daňovému subjektu úkon provedl, jakož i uvedení právních důvodů, tedy konkrétních ustanovení daňového řádu, podle nichž správce daní při placení daní postupoval.

Pokud v souzeném případě výrokem napadeného rozhodnutí správce daně zamítnul námitku žalobce proti vrácení 325 Kč dne 22. 5. 2015, bylo jeho povinností v odůvodnění vydaného rozhodnutí popsat, na základě čeho dospěl k závěru, že žalobci vznikl vratitelný přeplatek právě ve výši 325 Kč. Správce daně měl žalobci zejména objasnit, jaké platby a vratky a na kterém osobním daně účtu převýšily úhrn předpisů a odpisů na debetní straně, případně žalobci připomenout, v jaké částce došlo k převedení vzniklého přeplatku na nedoplatky (postupem podle § 154 odst. 2, odst. 4 daňového řádu) tak, aby vratitelný

přeplatek činil pouze 325 Kč. Takové skutečnosti však odůvodnění napadeného rozhodnutí neobsahuje a soud tak nemůže tento úkon správce daně při placení daní podrobit kontrole z hlediska jeho zákonnosti.

Stručné odůvodnění rozhodnutí, jak bylo správcem daně koncipováno, odpovídá spíše tomu, že uplatněnou námitku správce daně posuzoval nikoli ve vztahu k vrácení 325 Kč, ale podle konkrétních skutečností, které v ní žalobce uváděl. Tedy jako požadavek žalobce na vrácení přeplatku na dani z nemovitostí ve výši 832 Kč počínaje zdaňovacím obdobím roku 2012. Takový postup by ostatně odpovídal § 70 odst. 2 daňového řádu, podle kterého správce daně podání posuzuje podle skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. Jestliže se správce daně v odůvodnění rozhodnutí vyjadřoval jedině k tomu, z jakých skutkových a právních důvodů považuje daň z nemovitostí za zdaňovací období roku 2012 za pravomocně stanovenou a žalobcem řádně uhrazenou v předepsané výši 832 Kč na základě platebního výměru ze dne 10. 10. 2012, a to i za následující zdaňovací období roku 2013 a 2014, ve své podstatě odůvodnil, proč žalobci v požadované výši nevznikl vratitelný přeplatek. Správce daně však pominul, že ustanovení § 155 daňového řádu podrobně upravuje postup, jak má správce daně naložit s žádostí daňového subjektu o vratitelný přeplatek. Zamítavé rozhodnutí správce daně, jímž žádosti daňového subjektu o vrácení přeplatku nevyhovuje, musí podle § 155 odst. 4 daňového řádu obsahovat odůvodnění, jehož podstatou bude právě sdělení důvodů, pro které vratitelný přeplatek v požadované výši na daném konkrétním osobním daňovém účtu nevznikl. Proti negativnímu rozhodnutí o žádosti o vrácení vratitelného přeplatku je podle § 155 odst. 4 věta první daňového řádu přípustné odvolání ve lhůtě 15 dnů (na rozdíl od negativního rozhodnutí o námitce podle § 159 odst. 4 daňového řádu).

Na základě uvedeného soud dovodil, že odůvodnění napadeného rozhodnutí nekoresponduje výroku, jímž správce daně zamítl postupem podle § 159 odst. 3 daňového řádu námitku proti vrácení 325 Kč.

Z uvedených důvodů soud přistoupil ke zrušení rozhodnutí správce daně ze dne 24. 6. 2015 pro nesrozumitelnost postupem podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to bez jednání, a v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

V dalším řízení bude žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán dle § 78 odst. 5 s. ř. s. a bude jeho povinností vydat k podání žalobce ze dne 23. 5. 2015 srozumitelné rozhodnutí, jehož odůvodnění bude v souladu s § 102 odst. 2 a odst. 3 daňového řádu odpovídat podstatě výroku. Soud dodává, že pokud bude mít správce daně pochybnosti o tom, jestli podáním ze dne 23. 5. 2015 žalobce vyjádřil nesouhlas s vrácením 325 Kč nebo žádal ve své podstatě o vrácení vratitelného přeplatku na dani z nemovitostí ve výši 832 Kč za rok za zdaňovací období 2012, 2013 a 2014, bude na místě využít postup podle § 74 odst. 2 daňového řádu. Ujasnění obsahu podání ze dne 23. 5. 2015 by mohlo být podstatné i z hlediska běhu lhůt (§ 155 odst. 7 daňového řádu).

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Ve věci byl úspěšný žalobce, má tak právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

Ty byly v jeho případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč a odměnou a náhradou hotových výdajů jeho zástupce. Odměna zástupce činí za dva

úkony právní služby (převzetí věci a podání žaloby) v hodnotě 3 100 Kč za jeden úkon [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] celkem částku 6 200 Kč. Náhrada hotových výdajů se pak sestává z paušální částky 600 Kč (2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože je daňový poradce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok o částku odpovídající této dani, která činí 1 428 Kč. Soud uložil žalovanému, aby náhradu nákladů řízení v celkové výši 11 228 Kč uhradil žalobci k rukám jeho právního zástupce, v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 2. března 2016.

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu